

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СТАРА ЗАГОРА
Стопански факултет

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
Стара Загора
Стопански факултет

Вх. №: 674
Дата: 13.05.2016

СТАНОВИЩЕ

От: Проф. д-р Георги Желязков Георгиев - катедра „Индустириален бизнес и предприемачество“, Стопански факултет, ТрУ, област на висше образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление: 3.7 „Администрация и управление“, научна специалност: „Организация и управление на производството (по отрасли)“;

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Организация и управление на производството (по отрасли)“.

Автор на дисертационния труд: Константин Валентинов Стоянов

Тема „Функции и организация на социалното приемачество в България“

Научен ръководител: проф. д-р Георги Желязков Георгиев

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 852/06.04.2016г. на Ректора на ТрУ.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра „Индустириален бизнес и предприемачество“ при Стопански факултет на Тракийски университет по научна специалност: „Организация и управление на производството (по отрасли)“, съгласно Заповед на Ректора на ТрУ № 444/11.03.2013г. Обучението е осъществено в редовна форма през периода 2013-2016 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за защита дисертационен труд "Функции и организация на социалното приемачество в България" представлява теоретико-приложно изследване по една безспорно актуална и значима тема, свързана с възможностите и ползите от прилаганите форми на социалното предпримачество в България. През последните години социалните предприятия се наложиха като влиятелни институции, които имат значителен принос за социо-икономическото развитие, осигуряват заетост и способстват за балансираното разпределение на обществените блага. И докато в редица държави социалното предприемачество е разпознато от законодателната рамка и облечено в конкретиката на действащото право, в България все още липсва ясна формулировка и разпознаване на социалните предприятия като обединяващо цяло на предприемчивост,

социалност и пазарна ориентация. Липсва яснота и по отношение на разпознаването на социални функции и организация на социалните предприятия. Това определя и високата степен на актуалност на избраната тема, която все още не е наложена като присъствие в научните среди в България, и за която има ограничен брой научни разработки и публикации. От друга страна трябва да се отчете, че управлението и функциониране на социалните предприятия в България се характеризира и със специфични задържащи фактори и недостатъци, които ограничават потенциала на социалното предприемачество, което допълнително повишава необходимостта от тяхното алокиране и подробно изучаване.

Дисертацията е в обем от 207 страници основен текст и 7 страници приложения. Материалът е онагледен и чрез 38 фигури и 32 таблици. Представения дисертационен труд притежава качества на завършен изследователски труд върху ясно дефинирани предмет и изследователска теза. Структурата на разработката се състои от увод, изложение в три глави, общи изводи от извършеното изследване, препоръки с практико-приложен характер и списък на използваната литература, включваща 330 литературни източника, от които 39 на кирилица, 205 на чуждоезични автори и 85 онлайн източника. Подборът на използваната научна литература показва обстойното познаване от страна на автора както на научните разработки и постижения в областта, която изследва, така и на широк набор от документи относно нормативната база и институционалната рамка на социалните предприятия в България. Направеният анализ доказва и способността на докторанта да изразява и аргументира позиция по тях.

Изложението е структурирано в три глави, в които следвайки **логическа последователност** с обект, предмет и цел на научното изследване се дискутират съответно: Теоретични основи на социалната икономика, социалното предприемачество и социалното предприятие (Глава 1); Сравнителен анализ на социалното предприемачество в България, Австрия и Литва (Глава 2); Авторово изследване и анализ на организацията на социалното предприемачество и социалните предприятия в България (Глава 3); насоки и препоръки за развитие на социалното предприемачество в България.

Считам, че **предмета, обекта, целта и задачите** на изследването очертават ясно насоките на изследователските търсения на докторанта. Конкретните задачи, които докторанта последователно реализира като разработка и анализ в отделните глави, засилват актуалността и значението на темата. Много добро впечатление прави обособената част с изводи след всяка глава.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Основните научни и научно-приложни резултати мога да обособя съответно логиката на дисертационната структура:

I. В първа глава са засегнати свързани със социалното предприемачество понятия: социална икономика и социално предприятие, като е направен кратък преглед на историческото им развитие. Извършено е паралелно сравнение и със социалната услуга и социалното подпомагане, което внася допълнителна яснота върху смисъла и съдържанието на социалното предприемачество. От изложението личи, че докторант Стоянов познава отлично в теоретичен аспект проблема. Разгледани са основните стратегически документи, свързани с насърчаването на социалното предприемачество в България. След обстойния преглед на множество определения, свързани със социалното предприемачество, в края на първа глава, докторантът извежда детайлна авторова формулировка на термина „социално предприемачество“. Необходимо е да се адмира прилагането на методологията на институционалния анализ (*Elinor Ostrom, 2010*) и подходът *Grounded theory* (*Glaser & Strauss, 1967*) в трета глава, които са считани за едни от водещите методологии при анализ на предприемачеството в момента.

II. Във втора глава е извършен детайлен сравнителен анализ на някои отличителни черти на социалното предприемачество в България, Австрия и Литва. Освен България, която е основен обект на дисертационния труд, Австрия и Литва са избрани неслучайно сред останалите страни-членки на Европейския съюз. Австрия има традиционно развити и успешни социални предприятия. В допълнение, австрийските изследователи са част от водещите в областта на социалното предприемачество. От друга страна Литва, като една от новите страни-членки на ЕС има сходна с България предистория, рамкираща социалните предприятия до ограничени категории сдружения. Необходимо е да се отбележи, че проведения сравнителен анализ на предпоставките за развитието на социалното предприемачество в различни социално-икономически системи е приложим при осъществяване и на последващи научни изследвания в областта, особено за извеждане на добри практики приложими в конкретните условия на нашата страна.

III. В трета глава е предложен и приложен в реални условия метод за изследване на социалното предприемачество, използващ широк набор от конкретни въпроси, разпределени в точно определени области, имащи влияние върху развитието на социалните предприятия в България.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Съдържанието на дисертационния труд и резултатите от самостоятелно проведеното изследване ми дават основание да обобща следните научни и научно-приложни приноси:

- Извършен е теоретичен преглед, като е доразвита и обогатена теоретичната основа за изследване на социалното предприемачество, включително и чрез извеждане на детайлна авторова формулировка на термина „социално предприемачество“

- Разработена е оригинална методическа схема за анализ на социалното предприемачество и социалните предприятия, основаваща се на четири категории фактори.
- За пръв път е проведен детайлен анализ на самоопределилите се социални предприятия в България, който позволява проследяване на основни тенденции в развитието на социалното предприемачество в страната и неговата бъдеща перспектива на влияние. Извършена е обстойна характеристика на социалните предприятия в България и са дадени конкретни препоръки с оглед подобряване състоянието на социалното предприемачество.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В представените научните публикации фактически е отразена в значителна степен същността на дисертационния труд, както и отделни проблемни моменти, разработвани в него.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат отразява напълно съдържанието на дисертационния труд, включително структура, съдържание и основни изводи от научното изследване, научни приноси и публикации.

7. Заключение

Дисертационният труд на Константин Валентинов Стоянов на тема: „Функции и организация на социалното предприемачество в България“ представлява завършена научна разработка, която внася нови теоретико-приложни познания в съответната професионална област.

Въз основа на подробното познаване на научната работа като научен ръководител на докторанта , давам своята категорично положителна оценка на представения дисертационен труд и предлагам на Научното жури да присъди на Константин Валентинов Стоянов образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление: 3.8 “Администрация и управление”, научна специалност: „Организация и управление на производството (по отрасли)“).

12/05/2016.

Гр.Стара Загора

Подпис: